

Huvudman

Naturlära i Hälsingland AB,
org.nr 556855-4314
sigrid.bergakra@naturlara.se

Ärendet

Riktad tillsyn av den enskilda huvudmannen Naturlära i Hälsingland AB med organisationsnummer 556855-4314.

Beslut

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Naturlära i Hälsingland AB att senast den **30 september 2025** ha vidtagit nedan angivna åtgärder avseende brister rörande ekonomiska förutsättningar. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas till Skolinspektionen.

Om Naturlära i Hälsingland AB inte följer detta föreläggande kan mer ingripande sanktioner komma att aktualiseras.

Beslutet om föreläggande gäller omedelbart enligt 26 kap. 10 § tredje stycket skollagen. Beslutet om föreläggande får enligt 28 kap. 2 och 18 §§ skollagen inte överklagas.

Naturlära i Hälsingland AB ska vidta följande åtgärder

Naturlära i Hälsingland AB ska ha ekonomiska förutsättningar att följa de föreskrifter som gäller för verksamheten. I detta ingår att huvudmannen ska:

1. Se till att ha ekonomiskt utrymme att betala sina skulder när de förfaller till betalning (2 kap. 5 § andra stycket 2 p. och 26 kap. 3 § skollagen)

Redovisning av åtgärder

Redovisningen av de vidtagna åtgärderna skickas via e-post till pef@skolinspektionen.se, eller per post till Skolinspektionen, Box 23069, 104 35 Stockholm. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för ärendet (dnr 2024:7731) i de handlingar som sänds in.

Huvudmannen ska i samband med redovisningen av vidtagna åtgärder inkomma med:

1. Beskrivning av vidtagna åtgärder för att läka bristen.

2. Fastställd årsredovisning för räkenskapsåret 2024/2025 inklusive revisionsberättelse. Om årsredovisningen för räkenskapsåret 2024/2025 inte är fastställd, inkom i stället med en avstämd och rättvisande balans- och resultatrapport för perioden 1 juli 2024 till och med 30 juni 2025.
3. Skattekontoutdrag för perioden 1 januari 2025 till och med 20 september 2025.
4. Uppgifter om elevantal för höstterminen 2025.
5. Eventuella övriga upplysningar som påverkar verksamheten och som kan vara av betydelse vid Skolinspektionens prövning av huvudmannens ekonomiska förutsättningar.

Om ärendet

Skolinspektionen har under hösten 2024 och våren 2025 genomfört en riktad tillsyn av huvudmannen Naturlära i Hälsingland AB. Tillsynen har omfattat prövning av ekonomiska förutsättningar.

Ärendet startades upp efter att Skolinspektionen fått en avisering om att huvudmannen fått en betalningsanmärkning om restfört skattekonto och att skatteskulden överlämnats till Kronofogdemyndigheten.

Motivering av beslutet

Skolinspektionen redogör först för de omständigheter som framkommit i tillsynsutredningen och som ligger till grund för myndighetens bedömning, därefter anges de bestämmelser som tillämpas och slutligen redovisar Skolinspektionen sin bedömning i det här fallet.

Enskilda som godkänts av Skolinspektionen ska fortlöpande uppfylla de villkor som gäller för tillståndet (26 kap. 3 § första stycket 5 skollagen). Huvudmannen ansvarar för att utbildningen genomförs i enlighet med bestämmelserna i skollagen, föreskrifter som har meddelats med stöd av skollagen och de bestämmelser för utbildningen som kan finnas i andra författningar (2 kap. 8 § skollagen).

Föreläggande

Ekonomiska förutsättningar

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Skolinspektionen har i utredningen tagit del av uppgifter om huvudmannens ekonomiska förutsättningar. Huvudmannen har i ärendet inkommit med fastställd årsredovisning för 2022/2023 och 2023/2024, resultat- och balansrapport för perioden 1 juli 2024 till och med 30 september 2024 samt skattekontoutdrag för perioden 1 juli 2021 till och med 31 december 2024. Vidare har huvudmannen även inkommit med underlag från banken avseende beviljad checkräkningskredit samt nyttjad checkräkningskredit. Skolinspektionen har i ärendet även inhämtat en kreditupplysning daterad den 16 januari 2025. Huvudmannen har inkommit med synpunkter den 28 januari 2025 efter kommunikering av kreditupplysning.

Utredningen visar att huvudmannen inte har betalat sina skatter och avgifter i tid. Av skattekontoutdrag framgår att huvudmannen för månaderna april 2024 fram till och med december 2024 inte har betalat skatter och avgifter i tid till Skatteverket. Vid två tillfällen, den 5 oktober 2024 respektive den 2 november 2024, har Skatteverket överlämnat aktuell skatteskuld till Kronofogdemyndigheten. Det sammanlagda beloppet för dessa skatteskulder uppgår till 302 000 kronor. Huvudmannen har betalat skatteskulderna till Kronofogdemyndigheten per den 17 oktober 2024 respektive 12 november 2024. Det framgår även av kreditupplysning att huvudmannen belastats med två betalningsanmärkningar på grund av restfört skattekonto. Betalningsanmärkningar hos ett kreditupplysningsföretag påverkar aktiebolags kreditvärdighet negativt eftersom det exempelvis kan göra det svårare för ett aktiebolag att vid behov låna medel.

Vidare framgår i skrivelse att huvudmannen har genomfört större investeringar på skolbyggnader under räkenskapsåret 2023/2024. Huvudmannen anger att det inte togs några extra lån för att finansiera investeringarna, i stället användes bolagets likvida medel och en utökad checkräkningskredit för att täcka upp för eventuella brister i likviditeten. Den beviljade checkräkningskrediten uppgår till 750 000 kronor. Enligt underlag från banken framgår att utnyttjad checkräkningskredit per 31 december 2024 uppgick till 760 000 kronor.

Huvudmannen anger att orsaken till de sena betalningarna beror på att likviditeten blivit lidande under sommaren på grund i avbrott i utbetalningar av ersättningar från kommuner vilket lett till att bolaget legat

efter med betalningar. Huvudmannen anger även i skrivelse, efter att Skolinspektionen kommunicerat kreditupplysningen, att ett byte av ekonomiansvarig skedde vid uppstarten av höstterminen 2024 vilket föranledde missade skatteinbetalningar. Vidare framgår att inflation med ränteläge, förhöjda hästrelaterade utgifter och el- och dieselkostnader har bidragit till en tuff period men att huvudmannen ser en vändning då de har hittat andra kanaler och upphandlat nya samarbetspartners.

Rättslig reglering

I 26 kap. 3 § första stycket 5 skollagen (2010:800) anges att Skolinspektionen har tillsyn över att enskilda som godkänts av Skolinspektionen fortlöpande uppfyller kraven i 2 kap. 5 §.

Enligt 2 kap. 5 § skollagen får enskilda efter ansökan godkännas som huvudmän för bland annat förskoleklass, grundskola, anpassad grundskola, gymnasieskola, anpassad gymnasieskola och fritidshem. Godkännande ska enligt 2 kap. 5 § andra stycket skollagen lämnas om den enskilde genom erfarenhet eller på annat sätt har förvärvat insikt i de föreskrifter som gäller för verksamheten, har ekonomiska förutsättningar att följa de föreskrifter som gäller för verksamheten och i övrigt har förutsättningar att följa de föreskrifter som gäller för utbildningen. Vidare krävs enligt 2 kap. 5 § tredje stycket skollagen att den enskilde i övrigt bedöms lämplig.

I förarbetena till skollagen anges att den enskilde ska ha ekonomiska förutsättningar att följa de föreskrifter som gäller för verksamheten. Kravet gäller under hela den tid då verksamheten bedrivs. I kravet på ekonomiska förutsättningar ligger att verksamheten ska bedrivas på ett sätt som innebär att den bär sina kostnader och att det finns ekonomiskt utrymme för nödvändiga investeringar. Det kan bli aktuellt att ingripa mot en aktör om ekonomin kraftigt försämras, till exempel genom vikande elevunderlag eller att aktörens tillgångar minskar, på ett sådant sätt att det påverkar förutsättningarna att bedriva en verksamhet av godtagbar kvalitet enligt lagar och andra föreskrifter. Om verksamheten visar ett underskott bör det vägas in om det finns fonderade eller andra medel, exempelvis en bankgaranti, tillgängliga för att hantera underskottet. En prognos som visar att det finns förutsättningar att inom skälig tid nå ett överskott kan också vara en indikation på att kravet är uppfyllt. Vidare anges att om en tillsynsmyndighet konstaterar att det finns risk att verksamheten inom en nära framtid kommer att gå i konkurs bör detta vara ett skäl att ingripa mot verksamheten (Prop. 2017/18:158 s. 50 och 122.)

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att Naturlära i Hälsingland AB inte har ekonomiska förutsättningar att följa de föreskrifter som gäller för

verksamheten. I kravet på ekonomiska förutsättningar ligger att verksamheten ska bedrivas på ett sätt som innebär att det finns ekonomiskt utrymme för nödvändiga investeringar.

Skolinspektionen bedömer att huvudmannen brister i kravet på ekonomiska förutsättningar då huvudmannen inte har tillräckligt ekonomiskt utrymme att betala företagets löpande utgifter. Utredningen visar att likviditetsbrist har uppstått och är pågående. Avbrotten i utbetalningar i kombination med att huvudmannen genomfört större investeringar och haft högre utgifter har påverkat betalningsförmågan negativt. Den utökade checkräkningskrediten har inte varit tillräckligt stor för att täcka upp för det likviditetsbehov som verksamheten tycks ha. Checkräkningskrediten var fullt utnyttjad i december 2024.

Likviditetsbristen har lett till att huvudmannen inte har betalat sina skatter och avgifter i tid. Huvudmannen har vid två tillfällen under 2024 varit så sen med sina betalningar till skattekontot att Skatteverket lämnat över aktuella skatteskulder till Kronofogdemyndigheten. Att huvudmannen bytt redovisningsansvarig som lett till att huvudmannen inte betalat sina skulder i tid ändrar inte Skolinspektionens bedömning.

Mot denna bakgrund bedömer Skolinspektionen att huvudmannen inte uppfyller skollagens krav på ekonomiska förutsättningar.

Val av ingripande

Skolinspektionen får förelägga en huvudman som står under dess tillsyn att fullgöra sina skyldigheter, om verksamheten inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten (26 kap. 10 § skollagen).

Naturlära i Hälsingland AB uppfyller inte författningarnas krav vad gäller ekonomiska förutsättningar. Det finns därför skäl att förelägga Naturlära i Hälsingland AB att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

Beslutet har fattats av ekonomen Christina Lundborg.

Utredaren och ekonomen Hanna Abrahamsson har varit föredragande i ärendet.

I ärendets slutliga handläggning har även ekonomen Linnea Holmström Svedin och juristen Viktoria Ruggieri medverkat.